

Rapport

Datum 2019-01-22

Diarienummer RS 2018-07066

Västra Götalandsregionen

Koncernkontoret

Handläggare: Maria Engström

Telefon: 070-082 36 52

E-post: maria.t.engstrom@vgregion.se

Sammanställning över genomförda kontrollmoment i regionstyrelsens plan för intern kontroll och säkerhet september till och med december 2018

Regionstyrelsen beslutade 2017-11-07 om sin plan för intern kontroll och säkerhet för 2018. Genomförda kontrollmoment ska redovisas i anslutning till delårsrapporter och årsredovisning. Denna rapport innehåller kontrollmoment som genomförts under perioden september till och med december 2018.

Sammanställning

För varje kontrollmoment finns dokumentation som redovisar resultat från granskningen och eventuella förslag till åtgärder. Sammanställningen nedan visar de viktigaste resultaten och pågående eller planerade åtgärder för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Behov av åtgärder som framkommer vid riskanalys- och inom kontinuitetshanteringsprocessen stannar i dokumentform och överförs inte i ordinarie processer för hantering.
Kontrollmoment	Kontrollera att identifierade risker omsätts i verksamhetens styrning.

Kontrollen har omfattat att följa upp hur risker från tidigare genomförd risk- och sårbarhetsanalys (RSA) (RS 129-2015) har hanterats vid genomförandet av beslutade följduppdrag om kontinuitetshantering.

I genomförd RSA identifierades sårbarheter och beroenden inom Västra Götalandsregionen (VGR) som behövde hanteras. Regionstyrelsen fastställde en handlingsplan med åtgärder för att minska de negativa effekterna hos VGR:s samhällsviktiga verksamheter. Som en del i det fortsatta förbättringsarbetet fastställde regiondirektören sju uppdrag (RS 129-2015). RSA-uppdragen påbörjades under våren 2016. Slutredovisning av uppdragen har gjorts i oktober 2018. I respektive slutrapport redovisas förslag på fortsatta åtgärder. Det finns behov av fortsatt kontinuitetsarbete inom VGR:s verksamheter, på regional nivå såväl som på förvaltningsnivå.

Kontrollen pekar på två framgångsfaktorer för arbetet, att driva uppdragen i projektform och att tidigt ha en detaljerad handlingsplan samt säkerställda resurser för hela uppdragstiden,

Vid uppdragens genomförande har det varit svårt att involvera resurser från övriga förvaltningar utöver dem som uppdragen initialt riktade sig till.

Kontrollen av slutrapporterna visar att det inom vissa delar av VGR saknas erfarenhet av systematiskt arbete med risk- och kontinuitetshantering.

Åtgärd:

- Slutrapporterna för de sju kontinuitetsuppdragen föreslår åtgärder som kommer att omhändertas av ordinarie linjeorganisation i det fortsatta arbetet. Ansvaret för utveckling och fortsatt implementering föreslås i vissa fall tydliggörs i reglementen och andra styrande dokument.
 - Uppföljning av att ansvarsfördelningen har implementerats kommer att göras som en del av den interna kontrollen under tredje kvartalet 2019.
- Gemensamma arbetsmetoder för arbetet med risk- och kontinuitetshantering behöver arbetas fram för att främja systematik och underlätta arbetet.
- Process för kontinuitetshantering behöver tydliggöras och göras känd.
- Riskanalysprocessen behöver uppdateras.

Kontrollområde	Efterlevnaden av styrande dokument är inte tillräcklig.
Kontrollmoment	Följer nämnder och styrelser inköspolicyn?

Kontrollen av om nämnder och styrelser följer inköspolicyn har genomförts som fem delmoment:

1. Workshop på inköpsnätverk för att diskutera hur de använder inköpsfunktionen.
2. Fråga skickas ut till förvaltningar och bolag för att ta reda på hur de använder inköpsfunktionen.
3. Analys av e-handeln med fokus på att se vilka volymer de olika förvaltningarna har och om e-handelsvolymen ökat för förvaltningarna.
4. Analys av inköpsanmodan med fokus på att se att alla förvaltningar är med och i vilken mängd.
5. RS egenkontroll, ekonomisk kontroll av leverantör.

Förvaltningarna använder inköpsanmodan och Marknadsplatsen (Västra Götalandsregionens handelsplats för interna och externa varor och tjänster, från beställning till betalning).

Endast en förvaltning följer ännu inte till fullo gällande direktiv/processer men förvaltningen och koncerninköp arbetar gemensamt med att ta fram tidplan för genomförande.

Analys av e-handel har visat att volymen i värde beställt via e-handel har ökat med sex procent senaste året och antalet beställningar via e-handel har ökat med två procent jämfört med 2017. Underlaget är inte tillräckligt för att kunna dra slutsatsen om förvaltningarna följer inköspolicyn eller inte men visar att beställarna är trogna systemet och ökar sin andel beställningar via e-handel.

I samband med upphandling ska ekonomisk kontroll göras av alla leverantörer. Alla svenska leverantörer som lämnar anbud via upphandlingssystemet TendSign sedan uppstart av systemet i november 2017 har kontrollerats.

Det finns brister i möjligheten att redovisa statistik på utförd, eller ej utförd, ekonomisk kontroll per leverantör. Det går inte att ta ut statistik ut TendSign på hur ofta och vilka leverantörer som kontrollerats.

Kontrollen av skatter görs manuellt enligt beslutade rutiner.

Åtgärd:

Brister som framkom i workshop är att; inköpsportalen och hemsidan kan bli bättre, förvaltningarna önskar tidsaspekt på inskickade ärenden samt att avtalskatalog är svår att hitta i.

- Bristerna omhändertas i fortsatt utvecklingsarbete.

Det går inte att ta ut statistik ut TendSign på hur ofta och vilka leverantörer som kontrollerats.

- Kontakt har tagits med TendSign för att lösa denna fråga.

Rutinen för att kontrollera att leverantören sköter sina skatteinbetalningar både i upphandlingsfas och under löpande avtal ses över.

- Reviderat förslag beräknas vara klart i början av 2019.

Kontrollområde	Att reviderad investeringsprocess inte ger önskvärda effekter.
Kontrollmoment	Fungerar investeringsprocessen i enlighet med beslutat syfte

Granskningen har utgått från de brister som uppmärksammades i revisionsrapporten Ändamålsenligheten i regionens investeringsprocess 2017-02-08. Granskningen har gjorts som en kvalitativ jämförelse av brister och vad som så här långt har uppnåtts med den nya investeringsprocessen.

Den beslutade Investeringspolicyn och tillhörande riktlinjer stakar ut vägen för styrningen vilket ligger i linje med de rekommendationer och brister som identifierades i revisionens rapport.

Under tiden sedan revisionens granskning genomförande har det koncernövergripande prioriteringsarbetet stärkts vilket har ökat styrningen mot regionala styrande dokument. Personalresurser vid avdelningen Koncernekonomi har utökats och möjliggör ett förbättrat systematiskt arbetssätt vid granskning och beredning av regionens investeringsärenden. Vid granskningen av inkomna investeringsbehov har processen förstärkts med personer som med olika kompetenser, exempelvis produktionsstyrning, kunskapsstyrning och andra styr- och samordningsfunktioner inom regionen har uppdrag/roller.

De större ägarstyrda projekten har en lång planeringshorisont och det kommer att ta tid för att fullt ut uppnå de förbättringar som önskas.

I dagsläget finns brister i långsiktigheten i de regionalt styrande dokumenten samtidigt som regionala planer saknas inom vissa områden.

Det har fortfarande inte gått tillräckligt lång tid för att till fullo kunna utvärdera effekterna av den förändrade investeringsprocessen.

Åtgärd:

- Fortsätt arbete med framtagande av rutin för investeringsprocessen för att förtydliga krav och riktlinjer.
- Kravställ vilka regionala planer som bör finnas på plats inför det nya momentet koncernövergripande behovsanalys.

Kontrollområde	Att effekter av åtgärder inte utvärderas tillräckligt
Kontrollmoment	Har åtgärder som RS beslutar om tydligt syfte och mål? Vilken typ av utvärdering planeras?

Ett slumpmässigt urval av fem beslutade åtgärder har granskats. Åtgärderna beslutades av regionstyrelsen under 2018. Det som granskats är om det i handlingarna kunnat utläsas åtgärdens/beslutets syfte och mål. En bedömning har även gjorts av dess tydlighet. Det har också granskats om det finns någon plan för utvärdering till ärendena. Granskning har dels skett genom att läsa beslutshandlingar samt vid behov genom kompletterande frågor till handläggarna.

Endast i ett par av ärendena kan man läsa ut syfte eller mål:

- I ett av ärendena kan beslutsförslaget ses som ett mål i sig och förslaget innehåller dessutom plan för uppföljning.
- I ett av ärendena framkommer syfte i den riktlinje som fastställs men det saknas plan för uppföljning.
- I ett av ärendena innehåller beslutet att utvärdering planeras i det fortsatta arbetet.
- För ett av ärendena finns plan för uppföljning.
- För ett av ärendena finns en tidsatt handlingsplan med förslag till uppföljning.

En bidragande anledning till att syfte och mål saknas kan vara att de inte efterfrågas i den mall för tjänsteutlåtande som används i Västra Götalandsregionen.

Åtgärd:

I samband med kommande översyn av mall för tjänsteutlåtande övervägs om mallen ska kompletteras med syfte, mål och uppföljning.

Arbetet med att säkerställa genomförande och uppföljning av de beslut som fattas behöver fortsatt fokus.